

en kommission kun kan nedsættes med henblik på undersøgelse af nærmere bestemte forhold.

Kl. 13.50

Hvis man, som forslagsstillerne, lader afgrænsningen afhænge af, om et forhold er af såkaldt samfundsmæssig relevans, overlader man det i realiteten til kommissionen selv at bestemme, hvilke forhold der skal undersøges. Situationen ville altså være den, at der ved nedsættelse af kommissionen ikke er klarhed over, hvilke nærmere bestemte forhold der skal undersøges.

Jeg vil derfor kraftigt opfordre forslagsstillerne til at forholde sig til dette problem og til i alle tilfælde i en anden behandling af forslaget at afklare, hvordan man forestiller sig, at opgaven for en undersøgelseskommission skal afgrænses.

Hvad vil det således sige, at et forhold er af samfundsmæssig relevans? Skal man gennemgå samtlige byrådsafgørelser for at vurdere, om afgørelserne er forkerte, herunder om der er begået sagsbehandlingsfejl? Skal enhver sag om aktindsigt gennemgås? Skal også alle sager som f.eks. byggetilladelser eller afgørelser på det sociale område gennemgås? Hvor langt tilbage i tiden skal undersøgelsen strække sig? Dette er blot et udpluk af de mange spørgsmål, man kan stille i forhold til forslagens forsøg på at afgrænse, hvilke forhold kommissionen skal undersøge.

Hvis det foreliggende beslutningsforslag vedtages af Folketinget, er lovens ordning som bekendt, at den nærmere udformning af kommissionens kommissorium foretages af justitsministeren sammen med Udvalget for Forretningsordenen og dettes underudvalg, og jeg er parat til at påtage mig min del af arbejdet med kommissoriets udformning. Jeg vil dog i den forbindelse for god ordens skyld pege på, at Folketinget selvsagt ikke vil kunne pålægge mig som justitsminister at nedsætte en undersøgelseskommission med et kommissorium, der ikke lever op til lovens krav.

Lad mig på dette punkt slutte af med at understrege, at ingen har glæde af, at tingene sættes på spidsen, og endnu en gang vil jeg opfordre forslagsstillerne til, at vi inden andenbehandling får afklaret og løst de spørgsmål, jeg her har gennemgået.

Et andet væsentligt forhold, som jeg vil fremhæve, vedrører den omstændighed, at der i beslutningsforslaget lægges op til, at forhold i Farumsagen, som er genstand for Statsadvokatens efterforskning og evt. senere vil blive genstand

for en straffesag for domstolene, nu også skal undersøges af undersøgelseskommissionen.

En række afgørende hensyn taler imod en sådan ordning. For det første bygger lov om undersøgelseskommissioner på en klar forudsætning om, at der ikke bør iværksættes kommissionsundersøgelser af forhold, som kan belyses tilfredsstillende af de almindelige undersøgelsesorganer, herunder politiet og anklagemyndigheden.

I den foreliggende sag er forholdet ikke alene det, at de omhandlede sagskomplekser kan undersøges af anklagemyndigheden og evt. domstolene. Anklagemyndigheden er således allerede i gang med en omfattende efterforskning, der vil vise, om der er grundlag for at føre en straffesag ved domstolene mod de ansvarlige enkeltpersoner.

Jeg mener derfor, at det er nærliggende at bede forslagsstillerne om nærmere at forholde sig til følgende helt principielle spørgsmål: Hvorfor lægges der i beslutningsforslaget op til at nedsætte en undersøgelseskommission i et tilfælde, hvor lovens forarbejder siger, at en undersøgelseskommission ikke bør iværksættes?

Hertil kommer, at en ordning med en såkaldt dobbeltundersøgelse i givet fald måtte antages at indebære betydelige vanskeligheder i forhold til Statsadvokatens muligheder for hurtigt og effektivt at færdiggøre sin efterforskning af sagen, således at der snarest muligt kan foreligge en afklaring af, om der er grundlag for at rejse tiltale mod de berørte enkeltpersoner. Som et eksempel på disse vanskeligheder kan jeg nævne, at de berørte personer og deres bisiddere på samme tidspunkt vil skulle overveje at tilrettelægge førelsen af en meget omfattende sag for to forskellige instanser.

Jeg er opmærksom på, at forslagsstillerne i bemærkningerne til forslaget giver udtryk for, at justitsministeren i forbindelse med udfærdigelsen af kommissoriet skal tilgodese, at anklagemyndighedens og undersøgelseskommissionens arbejde ikke kolliderer. Jeg takker for den tillid, som forslagsstillerne viser mig, men jeg vil samtidig understrege, at det kan vise sig vanskeligt for mig at leve op til den. Lad mig give et eksempel på vanskelighederne:

I et større sagskompleks kan det meget vel forekomme, at anklagemyndigheden rejser tiltale for de klareste forhold og lader vurderingen af tiltalospørgsmålet i andre lignende forhold afvente domstolsbehandlingen af de klare sager. Hvordan man i et kommissorium sikrer, at un-